

Thị trường trong suốt hơn một tháng qua sôi sục với những diễn biến xẩy ra tại Tunisia và Ai Cập.

Trên các phương tiện báo chí, truyền thông và thị trường mở rộng toàn cầu, thông tin về những cuộc cách mạng và chuyển biến trong cộng đồng nhân dân Tunisia, Ai Cập trong việc lật đổ các chế độ độc tài đã được tiếp cận một cách dễ dàng và quan tâm theo dõi từng ngày từng giờ. Không khí những ngày này giống như những năm 80 của thế kỷ XX, trước sự sụp đổ của khối các nước cộng sản cũ tại Đông Âu và Liên Xô. Cũng đây bắt đầu những thay đổi.

Trong khi đó, Việt Nam thì sao?

Thời gian trước Tết, khi cuộc cách mạng hoa nhài diễn ra tại Tunisia thì người Việt trong nước đang bận...chuyên ăn Tết Nguyên đán. Còn Tết ra, sau những ngày ăn chơi nghỉ ngơi là lúc họ bắt đầu nghĩ về Việt Nam tiếp tục đổi mới với bao nhiêu vấn đề phải lo toan của cuộc sống hàng ngày, trong môi trường có quá nhiều bất ổn về kinh tế và xã hội.

Trước hết là vấn đề vật giá. Một vài năm gần đây giá cả sinh hoạt tại Việt Nam thường xuyên tăng theo tốc độ phi mã trong lúc đang tiến bộ trước giá và đồng lương thì chênh lệch lên đến bao nhiêu. Trước và sau Tết, giá cả lại càng tăng gấp mấy lần, trước Tết thì do nhu cầu mua sắm tăng lên và một phần do tâm lý “chết chém” của người bán nhân dịp Tết, còn sau Tết, nhu cầu của người dân vẫn cao mà rau, thịt, một số mặt hàng thực phẩm... thì dĩ nhiên lại khan hiếm nên thông thường trong vòng một vài tuần lễ vật giá vẫn chưa thể trở lại bình thường.

Cũng ngay đầu năm, người dân đã nhận được hàng loạt thông tin không mấy vui về đời sống và kinh tế. Nào “lương đồng thiêu trong năm nay sẽ tăng gấp 3 lần so với năm 2010” và ngành điện sẽ “cắt điện nhiều từ cuối tháng 2” (Theo bài “Lương đồng thiêu hết năm so với năm

2010”, báo Thanh Niên s ra ngày 9 tháng 2, 2011). V n là cái đi p khúc thi u đi n, c t đi n th ng xuyên đi n ra t bao năm nay, đã nh h ng n ng n đ n đ i s ng sinh ho t h ng ngày c a m i ng i cho đ n công vi c kinh doanh s n xu t, công-nông nghi p... t đó nh h ng đ n s phát tri n kinh t c a đ t n c là m t th c t mà ai cũng th y. Không ch thi u đi n, ngành đi n l c thông báo giá đi n s tăng lên. Và “có th tăng đ n 32%” (báo Dân Vi t ngày 11 tháng 2, 2011). Giá xăng d u cũng tăng. Báo Ng i Lao Đ ng ngày 12 tháng 2, 2011 đ a tin “Đi u ch nh giá đi n, than, xăng d u theo c ch th tr ng”.

M i khi giá xăng d u, đi n n c tăng, ng i dân ch còn bi t th dài, than tr i. Xăng d u hay đi n ? Vi t Nam là nh ng ngành đ c quy n c a các công ty nhà n c, mu n tăng lúc nào, tăng bao nhiêu thì tăng. Ng i dân t h i vì sao các t p đoàn kinh t qu c doanh đ c h ng bao nhiêu chính sách u ái t nhà n c mà ch th y kêu l ? Nh ngành đi n ch ng h n, lúc nào cũng than l r i nâng giá, b t dân ph i gánh ch u, trong khi năm 2008, báo chí đã t ng đ a tin T p Đoàn Đi n L c VN xin trích 1,002 t đ ng đ khen th ng cho cán b viên ch c c a ngành!

Bên c nh đó là hàng lo t nh ng bi n pháp, chính sách v kinh t c a nhà n c cũng “gây choáng” cho ng i dân. T l i su t ngân hàng. Theo báo Tu i Tr ngày 11 tháng 2 năm 2011 “Trái v i k v ng l i su t s gi m, ngay nh ng ngày đ u năm 2011 nhi u doanh nghi p, ng i vay ti n l i nh n đ c thông tin tăng l i su t. M t b ng l i su t cho vay m i lên đ n 19-20%, ngang m c “đ nh” c a năm 2008.”! V i m c l i su t nh v y thì ng i kinh doanh ch có cách thu h p s n xu t l i ch th i mà thôi.

Đ thu h p s chên l ch v i t giá gi a đ ng ti n Vi t Nam và các ngo i t chính nh đ ng đô la M trên th tr ng t do, các ngân hàng nhà n c Vi t Nam đã cho đi u ch nh t giá chính th c 9.3%, m c cao nh t k t gi a th p niên 1990 đ n nay. “V i đ ng thái này, t giá chính th c đang giao d ch t i đa là 19,500 VND/USD đ c nâng lên 20,900 VND/USD. Và m i USD đ t h n so v i tr c đó m t ngày là 1,400 VND, tăng t ng ng 7.17%. Còn n u so v i m t năm tr c, lúc t giá bình quân liên ngân hàng là 18,544 VND/USD và biên đ t giá là +/-3%, t giá chính th c đ c phép mua bán t i đa là 19,100 VND/USD thì đ ng USD hi n nay đã tăng giá t i 9.42%! Hay nói cách khác, VND đã b gi m giá tr ch ng đó ph n trăm sau m t năm so v i đ ng USD.” (Báo VNEconomy ngày 11 tháng 2, 2011).

Theo nhi u chuyên viên v kinh t , vi c đi u ch nh t giá đ ng ti n là c n thi t, giúp cho vi c bình n th tr ng ngo i h i, tăng s c c nh tranh c a hàng xu t kh u Vi t Nam, h n ch nh p siêu, nh ng các chuyên gia cũng c nh báo v các v n đ l m phát t vi c đi u ch nh này. Đi u đó cho th y kinh t Vi t Nam, b t ch p con s tăng tr ng, v n ch a đ y b t n, t l l m phát cao, đ ng ti n liên t c m t giá, n n c ngoài tăng nhanh trong khi đ tr ngo i t ch còn 10 t đô la M cu i năm 2010 t con s 16 t m t năm tr c đó (theo BBC ngày 9 tháng 2, 2011).

Thức từ ở Việt Nam nhiều năm qua cho thấy, từ kinh tế, chính trị cho đến giáo dục, các biện pháp của nhà nước luôn luôn chỉ là thay đổi vữa đắp, không triệt để, không tận gốc nên những vấn đề tồn tại từ lâu trong tình hình vực vực còn đó. Còn với người dân, họ chỉ là những người đứng cõ bịt kín của nền kinh tế qua những những hàng cõ thép, sắt thép trong cuộc sống hàng ngày từ giá, lương, tiền, và thức ăn là sự cõ u động của họ đã bị thách quá lâu.

Cơm áo gạo tiền đã trở thành những ám ảnh hàng ngày với sự đông ngộp ở Việt, bên cạnh đó là muôn vàn nỗi lo lắng, sự hãi khác: nỗi là người dân thành thị, đó là nỗi lo tai nạn giao thông, sự phẫn nộ, cây đổ, điện giật khi trời mưa, môi trường ô nhiễm...; nỗi là dân nông thôn thì lo năm nay có bị mất mùa không, gạo bán ra có bị Thương Công ty lạm dụng thức tìm cách kìm giá mua rẻ không; miền Trung thì chuồn bị đói phó với mất mùa bão lũ mới, sự lụi tàn thối nát chột chóc mất sạch tài sản... Rồi lo thức phẩm không an toàn động thổ cũng thấy hàng giờ, bị nhiễm độc, cho đến trẻ em gà, gạo cũng giật... Rồi lo khiếm tốn để khi đau yếu, thất nghiệp, già cỗi... không thể trông cậy vào bất cứ đâu trở chính mình. Nỗi có con thì lo môi trường đổ o đổ c xã hội ngày càng xuống cấp, nó sẽ bị nhiễm phải để thể thói hư tật xấu bên ngoài; nỗi khiếm khá thì lo cho con đi học ngoài để “tốt nghiệp giáo dục”, tiếp theo nỗi lo chực chờ làm cho con, chực chờ ngậm chực chờ cho bị thân để khiếm mất “chức năng” khá hơn... Bao nhiêu là nỗi lo! Có thể nói không ngoa, người Việt từ lúc mất mất thức để trong tình hình, hàng ngày và cuộc để cho đến tận lúc chết, là hàng ngàn nỗi lo, sự, toan tính bám theo tâm trí. Trong hoàn cảnh đó để hiểu vì sao sự đông trở nên “phi chính trị”, không có thì giờ bị tâm ngay với sự phẩm của để tởn c thì lý đâu ra thì giờ mà bị tâm chuyên thể giờ?

Người Việt từ giờ chực để ng, và hay từ so sánh với cuộc sống của ba mẹ, ông bà mình thì miền Bắc xã hội chế nghĩa trước năm 1975 và thể bao cấp để bị lòng với cuộc sống của thể họ mình, con cái mình bây giờ. Cái thể cở nở c sống bị tem phiếu, nhà nở c cho mua cái gì, cho ăn cái gì thì bị cái đó, bị a cở m nào may mắn làm mới để c ăn cở m còn thì phải để khoai, sắn, bo bo, gạo lỏ, bột mì...; cở nở c ăn gì ng nhau, mặc gì ng nhau, xài gì ng nhau từ cở c xà bông Việt Nam cho thể cái quần đùi, thêm khát từ miền thể t cho để đi u thu c lá thể m, cái thể i mà có ai đó ăn khác đi, mặc khác đi là bị dòm ngó, lên án... Nỗi so sánh với thể đó thì rõ ràng cuộc sống bây giờ là...thiên để ng rồi chế còn gì nữa.

Chưa nói đến những khái niệm từ do, dân chế... sự xa với làm với dân tộc tôi, khi mà bị bị tâm lỏn nhút của sự đông hiểu nay vực là làm sao để có thể tồn tại, và sự khác, nỗi vực qua để c cái mặc khiếm gạo từ ngày thì vực còn bị bao nhiêu để u khác phải lo toan. Tôi chế muốn nói rằng nỗi có lúc nào đó, trước khi bệnh vực cái thể chế này, chế để này, nỗi chúng ta có thể từ từ từ để c cho mình những câu hỏi sau, thì có nghĩa là cuộc sống hiểu nay ở VN đã từ từ rồi, và cái chế để này là đúng, không cở n phải thay để nữa.

Đó là, môi trường sống hiện nay ở VN đã thực sự tồi cho tôi/gia đình tôi cái cảm giác được sống trong một xã hội công bằng chưa? Nếu tôi sinh ra trong một gia đình khá giả, hoặc chỉ cần trung lưu thôi, ở hai thành phố lớn như Sài Gòn, Hà Nội, và ngay cả ở quê, trong một gia đình nghèo thì như hoặc vùng sâu vùng xa, tôi có được một môi trường giáo dục và đời sống như các bạn, giữa trí thức nhau không? Nếu tôi là con em gia đình cán bộ có chức có quyền hoặc có tiền và tôi là con em của một gia đình công nhân, công nhân viên bình thường, sau khi học xong đại học, các học công việc của tôi có như nhau không? Và sau đó, các học thăng tiến của tôi có như nhau không? Nếu xảy ra một vụ vi phạm pháp luật, giữa hai trường hợp, là cán bộ/học con em gia đình cán bộ có chức quyền và một người dân thường hoặc con em học, thì bản án của tòa dành cho tôi có giống nhau hay nói khác đi, các học bình đẳng trước pháp luật của tôi có như nhau? Chênh lệch thu nhập và sự khác biệt về cuộc sống của tôi, một công nhân/nông dân/công nhân viên bình thường với một người có chức có quyền gấp bao nhiêu lần?

Cuộc sống hiện nay trong xã hội VN đã thực sự tồi cho tôi/gia đình tôi cảm giác an toàn, không phải lo âu, sự hãi hùng quá nhiều về những điều chưa? Chẳng hạn, khi thất nghiệp tôi có thể trông cậy vào chính phủ giúp đỡ hoặc trợ cấp? Khi tai nạn xảy ra mà lại thuộc ngành khác hoặc là do cơ quan/công ty nơi tôi làm việc, tôi có được đền bù thỏa đáng hoặc trợ cấp suốt đời nếu hoàn toàn mất sức lao động? Nếu bị bệnh do một nguyên nhân khách quan, tôi có thể kiếm và được bồi dưỡng hay phải chịu oan uổng như những người dân trong phóng sự “Nỗi đau làng ung thư” ở Thạch Sơn, Phú Thọ đăng trên báo Người lao động ngày 13.2.2011 và rất nhiều những trường hợp khác? Nếu không giàu có, chỉ đi làm công nhân, công nhân viên bình thường, liệu khi đau ốm, nhất là những căn bệnh hiểm nghèo, tôi có thể có được tiền chi y chi hoặc được nhà nước trợ giúp một phần? Nếu chỉ có tiền đóng bảo hiểm y tế nhà nước, liệu các bệnh viện nhà nước có chữa trị cho tôi đang hoang mang, dè dặt? Khi tuổi già đến sau bao nhiêu năm làm việc cống hiến sức lực cho nhà nước, được lương hưu có giúp cho tôi được sống? Chưa kể muôn vàn nỗi lo khác đã kể trên...

Bây giờ mới nói đến tệ do dân chủ là những thứ xa xỉ với sự đông ngộp ở Việt. Tôi có được tự do đi bầu chọn lựa ra những người có tài có đức lãnh đạo đất nước trên xu hướng đúng? Từ khi còn bé cấp sách đến trường cho đến lúc là một công dân trưởng thành trong xã hội, tôi có được quyền phát biểu những điều mình nghĩ, nói lên những thực trạng sai trái của đất nước hay nếu nói/viết ra thì hoặc là bị ghép tội phản động, bị cho vào tù hoặc những lời góp ý, phê bình bị y chèn ép rồi vào kho tàng không-điều đã từng xảy ra nhiều lần với giới trí thức, các nhà khoa học, những người cách mạng lão thành khi góp ý phê bình với đảng, với nhà nước trong bao nhiêu đợt, chính sách sai lầm? Tôi có được quyền biểu tình phản đối một chính sách nào đó của nhà nước hay đến giờ này, biểu tình chống lại Trung Quốc xâm lược Hoàng Sa Trường Sa chưa nói gì đến biểu tình chống nhà nước VN? Và vì sao VN lại nằm trong số ít các quốc gia mà việc viết blog có thể đến đến bị tù và facebook bị chặn?

Đất nước này có thể là của chung 86 triệu người VN hay chỉ của riêng một đảng, thậm chí của

Xin hãy trả lời và trả lời!

Tác Giả: Song Chi.

Thứ Sáu, 18 Tháng 2 Năm 2011 07:39

một nhóm người khi ai cho phép một nhóm người này có quyền ra những quy định như thế nào để toàn bộ viên chức gia, sở, ngành còn và tiếp tục lại của 86 triệu dân như những quy định có liên quan đến lãnh thổ lãnh hải (như Hiệp ước biên giới trên đất liền năm 1999 và Hiệp định phân định Vịnh Bắc bộ năm 2000 ký kết với Trung Quốc), có liên quan đến môi trường sống chung (như dự án khai thác bauxite ở Tây Nguyên hay cho các công ty nước ngoài thuê rừng đầu nguồn để biên giới)...mà không trả lời cho ý dân cũng không công khai, mình biết họ hiểu gì? Ai cho phép họ tham nhũng, ăn trên đầu trên cổ nhân dân, làm ăn thua lỗ thoát hàng ngàn tỷ đồng như với Vinashin và biết dân phải gánh nợ hay những dự án điên rồ như dự án cao tốc chỉ để dành cho một thiểu số có tiền?
v.v...và v.v...

Nếu một khi tôi đã có thể trả lời được tất cả những câu hỏi này, có nghĩa là chế độ này đã tốt đẹp và chúng ta không cần thay đổi nữa.

Còn nếu không, xin hãy nhìn các dân tộc Đông Âu trước đây, Tunisia và Ai Cập bây giờ, vì sao họ phải xuống đường, vì sao họ chọn lựa sự thay đổi. Dù biết rằng có khi phải trả giá bằng sinh mạng.

Người Việt Nam còn nợ bao giờ?

Mon, 02/14/2011 - 16:50 — songchi
Song Chi.